

info /

ArchiNed Geschiedenis

Op 4 september 1996 opende koningin Beatrix de Rotterdamse Erasmusbrug. Het zal ongetwijfeld een feestelijke gebeurtenis zijn geweest, maar wij waren er niet bij. We hadden die dag wel wat beters te doen. Wij waren elders in Rotterdam bezig om de eerste versie van de ArchiNed website van die ene computer die we toen hadden over te zetten naar onze internetserver. Daar hadden we het al met al behoorlijk druk mee. Toen het eenmaal zo ver was, hebben we ons eigen feestje gevierd. En hoewel we daarmee direct zondigden tegen een belangrijke regel die we onszelf hadden opgelegd; alleen schrijven over gebeurtenissen waar je zelf bij bent geweest, ging het eerste gepubliceerde nieuwsbericht natuurlijk wel over die brug. Dat was namelijk de tweede regel; het architectuurnieuws in Nederland zo snel mogelijk publiceren.

Achteraf zouden we heel erg deftig kunnen doen over onze drijfveren om met ArchiNed te beginnen. Die inhoudelijke uitgangspunten waren er ook wel: het bundelen en voor een groter publiek toegankelijk maken van informatie over architectuur, het bieden van een platform voor discussie, het promoten van internetgebruik onder architecten. We hadden wel degelijk een missie. Maar laten we eerlijk zijn, het ging ons vooral om het plezier van het zelf publiceren en het experimenteren met het nieuwe medium. Het doe-het-zelfkarakter, de mogelijkheid om vrijwel voor niets te kunnen publiceren met de hele wereld als potentiële lezer, dat was wat het internet zo spannend maakte. En het was nog maar net begonnen en zou allemaal nog veel uitgebreider, sneller en beter worden. De mogelijkheden die het medium voor de toekomst beloofde leken grenzeloos. Daar wilden we bij zijn. Dat we architectuur als onderwerp namen was vanzelfsprekend, daar lag onze deskundigheid, dat was onze passie.

Een nieuw medium

Het is - ook voor ons - nauwelijks meer voorstelbaar hoe het internet, en de aanwezigheid van architectuur daarop, er tien jaar geleden voorstond. Het internet zelf bestond al langer, maar de popularisering met de komst van het world wide web, de eerste browsers en de mogelijkheid voor internettoegang voor anderen dan universiteiten en overheden - al die dingen die we inmiddels voor vanzelfsprekend houden - waren toen nog maar een paar jaar oud. In 1992 lanceerde Tim Berners

Lee het WWW. In 1993 ontwierp Marc Andreesen de eerste populaire browser: Mosaic en in 1994 b code worden opgemaakt. Erg veel publiek was er nog niet. Een schamele 10 tot 12% had in 1996 met de komst van de Digitale Stad en de publiek provider xs4all de internetgeschiedenis van Nederland. Een 26Kb modem was de gebruikelijke standaard en een webpagina moest nog grotendeels 'met de hand' in html- 996 thuis toegang tot het internet en bij bedrijven was de situatie niet veel beter.

Architectuur op het internet

Afgezien van een aantal pioniers was het internet in 1996 voor de Nederlandse architectuur een vrijwel onontgonnen gebied. Namen van pioniers als A+D+P, Kas Oosterhuis (Atilla), Eugène Franken (die de nieuwsgroep nl.architectuur begon), Marc Maurer (OOO), LAVA (de toen erg actieve website van bouwkundestudenten van de TU-Eindhoven), Bouwweb (al in 1995!) en natuurlijk Kees van der Hoeven, die vrijwel gelijktijdig met ArchiNed zijn website Architectenwerk begon, schieten ons nu te binnen. Het Nederlands Architectuurinstituut (NAi) kwam in het najaar van 1996 met een website, al vrij snel gevolgd door de Bond van Nederlandse Architecten (BNA). Misschien dat we iemand vergeten, maar erg veel meer dan een stuk of tien architectuur- of architectenwebsites waren er niet toen we dat eerste bericht over de Erasmusbrug publiceerden.

Een gouden kans dus om de enorme groei die toen al werd voorspeld vanaf het begin te volgen en om door die vroege start het geheel aan architectuurwebsites bij elkaar te houden. Want één ding was duidelijk: er was veel, heel erg veel informatie op het internet aanwezig, maar wie in een specifiek onderwerp geïnteresseerd was, had ook toen al het gevoel dat hij of zij zich in een roeiboot zonder kompas in een onafzienbare oceaan van informatie maar een eigen weg moest zien te vinden. Door vanaf het begin de informatie rond een specifiek thema (architectuur in Nederland in ons geval) op een centrale website te verzamelen en te ordenen en de gebruikers de weg te wijzen naar overige websites zou informatie over architectuur uiteindelijk voor iedereen goed vindbaar zijn.

Vergelijkbare websites bestonden er op dat moment niet, we moesten het wiel zelf uitvinden. De inhoud van de website bestond vanaf het begin uit drie onderdelen: nieuws, sites en service. Het opbouwen van links naar de architectuurwebsites die her en der op het internet te vinden waren vormde een belangrijk onderdeel. Het waren er in het begin weliswaar nog niet zo veel, maar ook die enkelingen waren moeilijk vindbaar, en de voorraad groeide snel. Goede zoekmachines waren er nog niet. Een goede en actuele architectuuragenda, en vooral een prijsvraagagenda, leek ons eveneens nuttig. Maar het belangrijkste was toch het publiceren van korte

nieuwsberichten over architectuur. Snel, kritisch, onafhankelijk, met kennis van zaken en met gevoel voor humor. Geschreven voor vakgenoten, maar zodanig dat een groter publiek het allemaal nog kan volgen.

Gratis, maar niet voor niets

We waren enthousiast en konden nauwelijks wachten om te beginnen. Maar we waren ook weer niet zo dom om te vergeten dat zoiets geld kost. Het internet was gratis, dus wie betaalt al dat werk? Het is zonder twijfel de meest gestelde vraag in al die jaren. Het publiceren zelf kostte nauwelijks iets, maar er moest geschreven en geadministreerd worden. We hadden dat als hobby in onze avonden kunnen gaan doen, maar dan hadden we ons tienjarig bestaan waarschijnlijk niet gevierd. Dat het lezen van ArchiNed gratis moest zijn en blijven, stond voor ons vast. Die lage drempel was nu juist het aantrekkelijke van het medium. Op de een of ander manier zou dus niet de consument, maar de leverancier van de informatie de kosten moeten dekken. Niets nieuws, het gratis huis-aan-huisblad deed dat al en inmiddels is er alleen maar meer gratis nieuws bijgekomen. Dergelijke media halen hun inkomsten echter geheel uit reclame. En dat was een probleem, want onze doelgroep zou een met reclame volgestopte website niet erg serieus nemen dachten wij. Bovendien zouden de inkomsten toch al niet groot zijn, er werd nog nauwelijks geadverteerd op internet en als het gebeurde werd er afgerekend op bezoek. En dat was er in het begin nog niet.

We bedachten een alternatief en gebruikten daarvoor de stad als metafoor. Dat gaat natuurlijk hopeloos mank, maar het was in die tijd niet ongebruikelijk om het internet in architectonische termen te verklaren. De Digitale Stad, de eerste publieke provider (opgericht in januari 1994) en daarmee het begin van serieus internet in Nederland, was wat dat betreft geen uitzondering. Stel, zo bedachten we, dat je de ArchiNed website ziet als een stad. Dan zijn alle architectuurwebsites van Nederland op de ArchiNed website als autonome huisjes verzameld langs straten in wijken. De overheid zorgt voor goede bewegwijzering en onderhoud de straten en pleinen. Bovendien zorgt het bestuur voor collectieve voorzieningen. Dat gaat niet gratis, daarvoor betaal je belasting. De bewoner/eigenaar van elk huisje profiteert door een relatief geringe bijdrage van collectieve voorzieningen.

Lid van ArchiNed

Als Nederlandse architecten hun website vindbaar willen maken, dan kan dat door een jaarlijkse bijdrage, die we vanaf het begin lidmaatschap hebben genoemd. Wie niet betaalt was ook welkom, maar op een minder prominente, en dus minder vindbare plaats. We hebben dat bedrag altijd bescheiden gehouden, liever veel architecten die relatief weinig betalen, dan een handjevol dat erg veel betaald. Met het lidmaatschap werd ook een vorm van commitment gekweekt, dat naar we hoopten niet van de ene op de ander dag zou stoppen. Op zichzelf zouden de inkomsten uit deze bijdragen niet genoeg zijn, er waren immers nog veel te weinig websites om onze stad vol te bouwen. Daarom zijn we vanaf het begin ook websites voor architecten gaan ontwerpen. We konden daarmee niet alleen het gebruik van internet onder architecten propageren, maar bovendien automatisch meer leden kweken. We waren echter niet van plan om een webdesignbureau te beginnen. We voorzagen dat de concurrentie daarin al snel veel te groot zou worden, en het was niet onze primaire doelstelling. De inkomsten uit het ontwerpen zouden langzamerhand minder worden, maar de inkomsten uit lidmaatschapgeld van al die sites die er bij waren gekomen zouden deze daling meer dan compenseren. Later, als de website voldoende bezoekers zou trekken en we onze naam gemaakt hadden, konden we eventueel gaan denken aan advertenties op de website. In grote lijnen was dat, inclusief wat startkapitaal van onszelf en Uitgeverij 010, een bijdrage van het Stimuleringsfonds voor Architectuur en een bescheiden lening bij de bank, het ondernemingsplan van ArchiNed.

Op proef

De eerste maanden opereerde we overigens in de luwte. De eigenlijke start van de website was in januari 1997. In de herfstmaanden van 1996 publiceerden we een proefwebsite en vonden we al doende uit wat wel en niet werkte. We schreven stukken, leerden html-len, ronselden leden en klanten voor website-ontwerp en werkten aan de definitieve vormgeving en inhoud van de website. Ook betrokken we een kantoor in het Groothandelsgebouw, een mooi pijpenlaatje op de hoek met een riant uitzicht op het Centraal Station.

Het is achteraf opmerkelijk hoe snel de standaard van ArchiNed zich in dat eerste jaar heeft ontwikkeld. Het nieuws werd met een vaste frequentie gepubliceerd, aanvankelijk circa drie nieuwe berichten per week, spoedig uitlopend tot dagelijks. De onderwerpen waren ook al snel duidelijk: opmerkelijke nieuwe gebouwen, recensies van lezingen, tentoonstellingen en boeken en alles wat zich verder als actualiteit aandiende. Een toppertje bleek de Society-rubriek, 'belangrijk nieuws over belangrijke mensen'. Voor het eerst werd het wereldje van openingen en recepties transparant gemaakt en zag het personeel van Nederlandse architecten en instellingen eindelijk wat hun bazen na vijven uitvoerden. En wij konden er onze meer vileine en melige commentaar kwijt.

Extraatjes

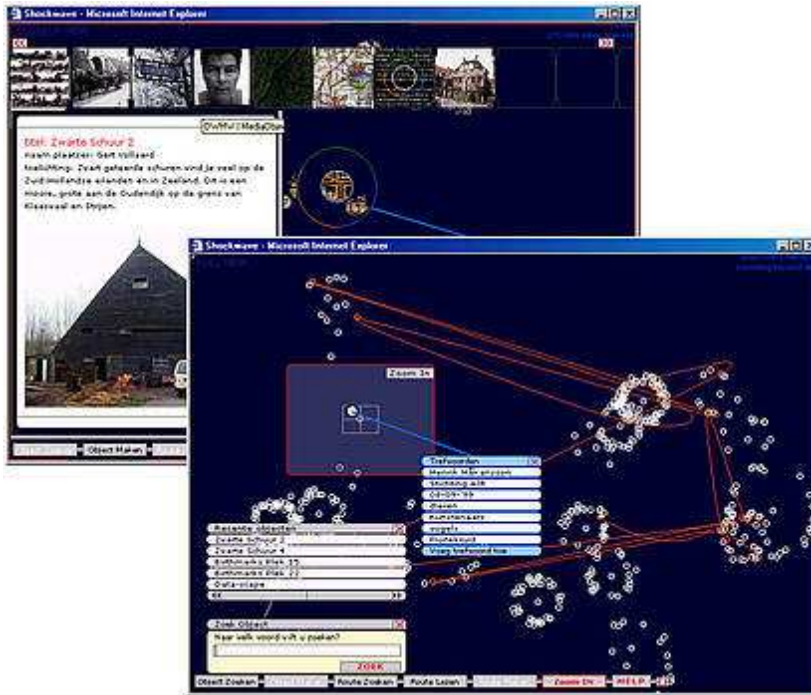
De protestlijst:

Laat staan. Er is al genoeg gesloopt uit de wederopbouwperiode. Architectuur uit de wederopbouw, maar ook het modernisme van voor de oorlog straalt iets optimistisch uit. Daarom vind ik het zo mooi. Dat kan je niet zeggen wat we tegenwoordig uit de grond stampen aan postmodernistische gedochten. Dat vind ik nou oerlelijke architectuur.

Onder de knop 'Extra' van de menubalk konden we van alles doen wat niet in het standaard nieuwsformat paste. Daarin publiceerden we fotoreportages, werk van beeldend kunstenaars, of reportages van bijzondere gebouwen. Toen er berichten kwamen dat De Meerpaal in Dronten van architect Frank van Klingeren gesloopt dreigde te worden, startten we een 'Red de Meerpaal' actie. Het gastenboek stroomde vol met bijdragen van voor- en tegenstanders en voor het eerst merkten we hoe snel je op het internet een grote groep kon mobiliseren. Iets wat duidelijk werd toen we, min of meer als commentaar op al die millenniumlijstjes die in 1999 verschenen, een verkiezing van de architect van de eeuw organiseerden (nipt gewonnen door Berlage, met Koolhaas als goede tweede). Als cadeautje voor zijn 80-ste verjaardag bouwden wij het Sonsbeekpaviljoen van Aldo van Eyck als 3D VRML-model na. Een jaar of acht voor de daadwerkelijke reconstructie konden ArchiNed-bezoekers al door dit paviljoen dwalen. We publiceerden een dagboek vanuit een caravan in een doorsnee woonwijkje, we begonnen voorzigt video te streamen, we maakten een interactieve kaart van de zojuist gestarte bouw van Borneo en Sporenburg, we schreven dagboeken van het Architectuurfilmfestival en het New Babyloncongres. Al snel begonnen we ook speciale Kerst- en Zomerbijlagen te publiceren. In de zomermaanden schreven correspondenten speciale vakantieartikelen vanuit het buitenland. In de winter verzamelden we onder veel meer favoriete stadsmuziek en literatuurfragmenten. Uit balorigheid, en ook wel een beetje uit wrevel tegen de overdaad aan prijzen voor jonge architecten, organiseerde ArchiNed samen met collega website Architectenwerk in 2002 de verkiezing van het beste project van een architect van 'pensioengerechtigde leeftijd'. Na een succesvolle nominatie en stemronde kon Herman Zeinstra (1937) de Dinobokaal 2002 voor het ontwerp van het crematorium in Haarlem in ontvangst nemen.

Kortom we vermaakten ons wel met die Extra's.

Website-ontwerp en Datawolk

Intussen bleven we in die eerste jaren websites ontwerpen en hosten op onze internetserver. Onder die eerste websites waren veel architecten, maar ook instellingen als Archiprix en European. Al snel kwam onze voorspelling uit dat de markt van website-ontwerpers zou groeien. Het was in die jaren een ware wildwest, waarin iedereen dacht het te kunnen, vooral 'blinde neefjes op hun zolderkamer', en waarin de prijzen uiteenliepen van een pizza tot wat de gek er voor durft te geven. De internetballon begon al snel gevaarlijk te zwellen. Wij hadden geen zin om ons al te diep in die gekte te begeven. We maakten (en maken) websites voor wie dat wil, maar besteedden onze tijd en aandacht liever aan experimenten en het verkennen van nieuwe toepassingen. Zo werkten we samen met de Stichting Slimme Architectuur aan de website Smart Architecture, waarin een slimme, 'contextuele' database van projecten, technieken, ontwerpers en concepten was opgenomen die op een optimistische en slimme manier omgingen met duurzaamheid en ecologie. In 1998 startte een langdurige samenwerking met V2_Lab voor instabiele Media. In het kader van de manifestatie AIR-Zuidwaarts werd de Datawolk Hoeksche Waard ontwikkeld. In deze 'knowlegde map' werd een verzameling van plannen, verhalen, foto's, muziek, video, gedichten en beleidsstukken van bewoners, ontwerpers en politici samengebracht en in een *fuzzy* wolk gerepresenteerd. Het geheel diende als ondersteuning voor de ontwerpers en als informatiepunt voor bewoners. Bezoekers uit de streek konden zelf items toevoegen (en deden dat ook, onder meer vanuit de speciale Cyberbus die door de streek reed). Door middel van een set trefwoorden kon de bezoeker de wolk van informatie ordenen en associaties aanbrengen. Met deze versie van de datawolk werd in 2000 de door de ministeries van Economische Zaken en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uitgeschreven Millenniumprijs voor innovatie op het grensvlak van cultuur en techniek gewonnen. Het geldbedrag werd ingezet voor de verdere ontwikkeling van de datawolk toepassing.

Van Architectenkeuze naar ArchiNed Index

In 1998 werd begonnen met het opzetten van een database van Nederlandse architectenbureaus. De groei van het aantal websites ging lang niet zo snel als we hadden gehoopt en intussen waren architecten nog steeds onvindbaar. Er bestond toen nog geen bestand met adresgegevens van alle Nederlandse bureaus, de Gouden Gids was het enige alternatief. Samen met de BNA is daarom de website Architectenkeuze gestart. Het ledenbestand van de BNA werd uitgebreid met alle niet-leden die we konden vinden en ondergebracht in een database. Bezoekers konden niet alleen op naam of adres, maar ook op karakteristieken als specialisaties, disciplines, lidmaatschappen of combinaties daarvan selecteren. Architecten konden er behalve hun naam- en adresgegevens ook een bureaubeschrijving en documentatie van gerealiseerde projecten kwijt. Architectenkeuze was ook voor bureaus die nog geen website hadden een mogelijkheid om zich op het internet te manifesteren. Daarnaast was het vooral een hulp bij het selecteren van een architect voor niet-professionele en particulier opdrachtgevers. Aanvankelijk functioneerde Architectenkeuze apart van de ArchiNed website, later zijn beide onderdelen meer geïntegreerd. Met de komst van de vernieuwde website in 2009 is deze integratie verder doorgezet. Onder de Nieuwe naam ArchiNed Index zijn de adressen en gegevens van ontwerpers uitgebreid met alle ander bouw- en ontwerpgerelateerde bedrijven en instellingen. De 'oude' linkrubriek Sites is daarbij eveneens opgegaan in Index.

Succesvol maar blut

Vrolijk doorpublicerend en met steeds meer succes, het bezoek was van enige tientallen per dag in 1996 gestegen tot circa 1500 unieke bezoekers per dag rond de eeuwwisseling, wandelden wij het uiteenspatten van de internet-bubble tegemoet. Niet dat de gekte die toen heerste ook bij ons had toegeslagen. In tegendeel, wij hadden al nooit begrepen hoe je winst kon maken met een zo hoog mogelijke *burn-rate*. En hoe je naar de beurs kon gaan met een verliesgevend bedrijf hebben we ook nooit gesnapt. Ongetwijfeld hebben we kansen om instant miljonairs te worden laten liggen. Intussen was het inhoudelijke en publieke succes helaas niet gelijk op gegaan met navenante inkomsten. Er waren rond 2000 nog steeds weinig architecten met een website, dus ook weinig inkomsten uit lidmaatschappen. Een poging tot samenwerking met een kapitaalkrachtige partner liep stuk en er moest een list worden verzonnen. En snel ook, want de kas raakte leeg. Door de combinatie van een financiële injectie van een private investeerder en een goedgekeurde aanvraag voor structurele subsidie in het kader van het kunstplan raakten we er in de loop van 2000 weer bovenop. Dankzij deze structurele subsidie, die ongeveer een derde van onze uitgaven dekte, konden we in wat rustiger vaarwater verder werken aan de vernieuwing van de

website en aan het aanboren van nieuwe inkomsten.

Vernieuwd

In januari 2002 presenteerden wij een geheel vernieuwde ArchiNed website. Het belangrijkste deel van deze vernieuwing vond op de achtergrond plaats. Op basis van de open source toepassing Typo3 werd een CMS (content management systeem) opgebouwd, voor vrijwel de gehele inhoud van de website. Hierdoor werd veel tijd in redactie bespaard. Tot op dat moment werden de nieuwsberichten nog ‘met de hand’ in html (www-code) omgezet en naar de server gestuurd. Met de komst van de vernieuwde site werd dat werk voortaan door een slimme database gedaan. Schrijven moeten we nog zelf doen, maar voor de rest wordt gezorgd. Ook de interface kreeg een facelift. De meeste onderdelen van de oude site bleven bestaan, maar werden in een nieuwe menustructuur ondergebracht. Nieuws bleef het centrale onderdeel van de inhoud, maar er kwamen ook nieuwe rubrieken. De belangrijkste daarvan was de Opiniërubriek. ArchiNed is altijd huiverig geweest voor open discussieforums. Er werd en wordt nog steeds vaak maar wat op los gekletst en slechts een heel klein deel van de bezoekers is bereid inhoudelijke bijdragen te leveren. Door eerst zelf een stevig opiniestuk te plaatsen en daarbij vervolgens aan de bezoekers om commentaar te vragen krijgt de discussie richting en blijven de reacties zo veel mogelijk to the point. Het loopt wel eens uit de hand, maar in de loop van de jaren blijken sommige Opiniëstukken tot levendige en hier en daar zelfs spraakmakende discussies te leiden.

De al eerder gestarte vacaturebank kreeg in de vernieuwde website een eigen plaats in de menubalk. Deze service heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot dé plaats waar werkgevers en werknemers elkaar vinden. Per jaar worden duizenden oproepen geplaatst en je vraagt je af hoe men vroeger aan een nieuwe werkgever kwam. Omdat ArchiNed al langer door veel buitenlanders wordt bezocht (al sinds de start van de website is dat circa 20% van het totaal bezoek), zijn stages, maar ook gewone banen bij Nederlandse architectenbureaus, ook voor buitenlanders vindbaar geworden. Wij weten zeker dat de beschikbaarheid van de vacaturebank, naast het succes van de Nederlandse architectuur, een factor is geweest bij de toestroom van zo veel buitenlandse ontwerpers op Nederlandse bureaus. Ook nieuw waren de advertenties die we vanaf dat moment plaatsten. Het bezoek was voldoende toegenomen om daaruit een belangrijke nieuwe bron van inkomsten te halen die de afnemende inkomsten uit website-ontwerp kon compenseren.

Correspondenten

Een van de belangrijkste doelstellingen van ArchiNed is het publiceren van een website

voor, maar ook door, de Nederlandse architectuurgemeenschap. Tot de vernieuwing van de ArchiNed website schreef de redactie het leeuwendeel van de nieuwsberichten zelf. Er werd wel eens iemand gevraagd voor een artikel, maar dat was een uitzondering. In de loop van de volgende jaren werd die uitzondering regel. We bouwden een uitgebreid netwerk van zogenaamde ‘correspondenten’ op; liefhebbers, architecten en studenten die zo nu en dan het land ingaan om stukken te schrijven. Inmiddels is het aantal externe auteurs tot meer dan honderd gestegen, sommigen op zeer regelmatige basis, sommigen niet meer dan af en toe een artikel. Daardoor zijn we in staat om met een relatief kleine redactie met een dagelijkse frequentie nieuws te blijven publiceren. We hoeven bovendien niet overal meer zelf naar toe, zodat ook activiteiten buiten de Randstad eens aandacht kunnen krijgen. Het feit dat de inhoud nu voor een belangrijk deel wordt geschreven door lezers, versterkt de community die ArchiNed wil zijn (om dat uitgekauwde Neder-Engels dan toch maar een keer te gebruiken). Een bijkomend voordeel is dat ArchiNed een laagdrempelig opstapje en een leerschool is voor mensen die over hun eigen vak willen schrijven. Sommige auteurs die met een artikel voor ArchiNed zijn begonnen, gingen vervolgens ook voor de ‘oude media’ schrijven. Wij vinden het meer dan een mooie bijkomstigheid dat we de traditie van het schrijven over het eigen vak, dat met de professionalisering van de architectuurbladen langzamerhand verdwenen was, op deze manier nieuw leven in hebben geblazen.

Opsteker

Begonnen uit enthousiasme voor het nieuwe medium en voor de architectuur heeft ArchiNed de afgelopen tien jaar een vanzelfsprekende plaats in het landschap van architectuurmedia veroverd. In zijn advies van 2005 oordeelde de Raad voor Cultuur: ‘ArchiNed vervult met haar kritisch en onafhankelijk internetplatform een duidelijk onderscheidende functie die zij bovendien op eigenzinnige wijze vormgeeft. Op het terrein van eCultuur is zij vanaf haar oprichting initiatiefrijk en richtinggevend voor andere architectuurinstellingen. ... De Raad is van oordeel dat ArchiNed van groot belang is voor de reflectie op ontwikkelingen in het vakgebied. Zij speelt tevens een aanscherpende rol in het publieke debat over de kwaliteit van architectuur, stedenbouw en landschap.’ Zo horen we het graag.

Overigens wordt ArchiNed ondanks het positieve advies niet opnieuw voor vier jaar structureel gesubsidieerd. Door de wijzigingen van de Cultuurnota zouden we als kleine instelling op termijn min of meer gedwongen worden om onderdeel te worden van een sectorinstituut (voor architectuur is dat het NAI). Daarmee zou onze gekoesterde onafhankelijkheid problematisch zijn geworden. Bovendien zijn wij vanaf de oprichting van mening geweest dat een gezond medium ooit op eigen

financiële benen moet kunnen staan. Met een eenmalige investeringssubsidie uit het Kunstenplan als afscheidscadeau zijn we sinds 2006 staat om zelfstandig kostendekkend te opereren.

De bezoekers

Tien jaar na het begin van ArchiNed is het internet een vanzelfsprekend onderdeel van het medialandschap geworden. Het aantal bezoekers aan de ArchiNed website steeg van enige honderden per dag in het eerste jaar tot een gemiddelde van meer dan 5000 unieke bezoekers per werkdag in 2008. Het grootste deel van die bezoekers, circa 80%, is direct betrokken bij het vak; architecten, studenten en mensen die bij allerlei instellingen en instituten werkzaam zijn. Maar er zijn ook veel geïnteresseerden in architectuur die via het platform ArchiNed kennis nemen van de actuele architectuur of die vanaf de ArchiNed website doorklikken naar andere websites. Een deel van de artikelen en servicepagina's van ArchiNed wordt vanaf het begin vertaald in het Engels. Het bezoek aan de website vanuit het buitenland is vanaf het begin ongeveer 20 tot 25% van het totaal. Daaronder bevinden zich Nederlanders die in het buitenland werkzaam zijn en die op deze manier contact houden met de ontwikkelingen in hun thuisland. De belangstelling voor de Nederlandse architectuur vanuit het buitenland was de laatste jaren groot en dat heeft ongetwijfeld buitenlands bezoek naar onze website getrokken. Door de laagdrempelige toegang en het feit dat het internet geen grenzen kent heeft ArchiNed deze honger naar architectuur uit Nederland kunnen voeden en wie weet zelfs kunnen stimuleren.

Architectensites

Het handjevol pioniers onder de architectenbureaus dat in die eerste jaren een website had, is inmiddels uitgegroeid tot een waar leger. Vrijwel elk architectenbureau heeft inmiddels een eigen website. Er is helaas nog steeds geen goed onderzoek naar gedaan, maar we kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de website een steeds belangrijker rol vervult bij het tot stand komen van contact tussen architect en opdrachtgever. In elk geval is het voor particuliere opdrachtgevers gemakkelijker geworden om een eerste indruk te krijgen van het werk van een architect. Het negeren van het medium is niet meer aan de orde. De Nederlandse architect onderscheidt zich wat betreft aanwezigheid op het internet in gunstige zin van veel andere vakgebieden en ook van collega's in het buitenland. Zonder onszelf al te veel op de borst te slaan, is het duidelijk dat ArchiNed een belangrijke factor is geweest in de totstandkoming van de brede aanwezigheid van de Nederlandse architectuur op het internet.

Alweer vernieuwd

Stilstand is achteruitgang, dus zijn we in 2007 begonnen met het nadenken over een nieuwe vormgeving van ArchiNed. De 'goeie ouwe tijd' waarin in zoets in een maandje geregeld was hebben we inmiddels ook al ver achter ons gelaten. Veel van het werk aan die nieuwe website is echter onzichtbaar voor de bezoeker. Wij vinden het belangrijk dat het archief van 12 jaar architectuurnieuws gemakkelijk vindbaar blijft. Door een koppeling door middel van trefwoorden kunnen die oude berichten die oude berichten iets gemakkelijker worden gekoppeld aan actueel nieuws. Ook ander onderdelen van de website kunnen in de nieuwe versie gemakkelijker aan elkaar worden gekoppeld.

De nieuwe vormgeving is open en transparant. Na tien jaar wordt afscheid genomen van de traditionele, 'old school' ArchiNed Homepagina met zwarte achtergrond. Wat betreft de daadwerkelijke inhoud en de kritische onafhankelijke houding veranderd er hopelijk niets.

De toekomst

Hoe zal ArchiNed zich de komende twaalf jaar verder ontwikkelen? Die vraag is lastig te beantwoorden, al was het maar omdat we onszelf nog steeds aan het uitvinden zijn. Het internet is een jong medium dat zijn precieze plaats in het totale medialandschap nog niet duidelijk heeft bepaald. En wat geldt voor het internet in

het algemeen, geldt evengoed voor een internetplatform als ArchiNed. Wat wel duidelijk is, is dat het internet andere media als het boek, de dagbladen en televisie, niet overbodig heeft gemaakt, een angst die lange tijd heerste. Deze traditionele media zijn het internet in toenemende mate gaan omarmen. Wellicht dat de toekomst van ArchiNed op eenzelfde manier ligt in een integratie met andere media. Wij zien bijvoorbeeld veel nieuwe kansen en mogelijkheden in het publiceren van korte videoverslagen en het streamen van lezingen via de website. Het maken van een videoregistratie of documentaire is echter een deskundigheid die we vooralsnog niet in huis hebben. Misschien ontwikkelt zich een nieuwe vorm van low-key, low-budget videoverslagen die op het laagdrempelige internet een podium voor uitzending vinden. Op andere gebieden als de (pop)muziek of het dagelijkse nieuws is die ontwikkeling al aan de gang.

Voor een relatief kleine partij als ArchiNed liggen de toekomstkansen vooral daar waar anderen ze laten liggen. Klein is ook wendbaar en naast de vaste basis van het dagelijkse architectuurnieuws zal ArchiNed, net als in het verleden, uit enthousiasme voor de architectuur en voor het internet, blijven experimenteren met de mogelijkheden die het jonge medium biedt.

NB: Deze tekst is een bewerking van de geschiedenis tekst die is gepubliceerd in het 10-jarig jubileumboek Archief ArchiNed, 2005/06